

# การปรับอัตราส่วนเพิ่มราคาซื้อขายไฟฟ้าจาก พลังงานหมุนเวียน

ตารางที่ 1 อัตราส่วนเพิ่มราคาซื้อขายไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน (พ.ศ. 2553-2565)

ประเภทพลังงานหมุนเวียน	2553-2554		2554-2555		2555-2565			
	หน่วยผลิต	Kwh	หน่วยผลิต	Kwh	หน่วยผลิต	Kwh		
แสงอาทิตย์	50,000	32	55	6	95	11	500	56
พลังงานลม	1,800	3	115	13	305	42	890	89
ชีวมวล	700	55	165	43	281	73	324	86
พลังงานน้ำ	4,000	1,619	2,800	1,483	5,239	4,682	8,790	1,833
ก๊าซชีวภาพ	190	46	80	27	90	40	120	54
พลังงานไฮโดรเจน	400	5	79	35	190	54	160	72
รวม	1,390	1,790	3,273	1,687	4,191	1,907	5,608	2,280

ที่มา : กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน (พพ.)

ตารางที่ 2 อัตราส่วนเพิ่มราคาซื้อขายไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน (พ.ศ. 2553-2565)

ประเภทพลังงานหมุนเวียน	ปีรวม 15 ปี	ปริมาณไฟฟ้าที่ขายได้ (MWh)	อัตราส่วนเพิ่มราคาซื้อขายไฟฟ้า (บาท/กิโลวัตต์ชั่วโมง)				ปริมาณไฟฟ้าที่ขายได้ (MWh)	ปริมาณไฟฟ้าที่ขายได้ (MWh)
			พลังงานแสงอาทิตย์	พลังงานลม	ชีวมวล	พลังงานน้ำ		
แสงอาทิตย์	360	12.07	1,874.56	216.80	1,657.76	2,978.92	2,479.02	
ลม	800	0.40	33.14	567.75	758.70	1,349.59	+549.99	
ชีวมวล	150	11.82	94.26	87.76	297.50	456.61	+267.43	
ก๊าซชีวภาพ	120	47.89	59.35	43.96	40.97	154.30	+82.19	
พลังงานน้ำ	324	14.08	1.28	5.35	0.06	6.86	-303.35	
ชีวมวล	3,700	637.14	1,591.89	319.08	268.89	2,179.66	-883.21	
รวม	5,304	723.51	3,460.86	1,210.71	2,082.49	2,193.77	+2,223.07	

ที่มา : สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.)

การส่งเสริมพลังงานหมุนเวียนของประเทศไทย เป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนนโยบายพลังงานของประเทศไทย โดยกรมพลังงานได้กำหนดให้มีการส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนได้แก่ แสงอาทิตย์ ลม ชีวมวล ก๊าซชีวภาพ และชีวมวล ในโครงการผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็ก (SPP) และโครงการผู้ผลิตไฟฟ้าขนาดใหญ่ (VSP) และมีกำหนดการส่งเสริมพลังงานหมุนเวียนในรูปแบบการให้ส่วนเพิ่มราคาซื้อขายไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนหรือที่รู้จักกันในชื่อ "Adder" ซึ่งได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2549 กระทั่งในปีปัจจุบันมีการสนับสนุนพลังงานหมุนเวียนกำลังจะมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบและเงื่อนไขต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน รวมถึงมีความเป็นธรรมกับผู้ผลิต และผู้ใช้พลังงานมากที่สุด

นายวิเชต จิระประดิษฐกุล ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) ได้ให้สัมภาษณ์ถึง การปรับเปลี่ยนรูปแบบการสนับสนุนราคาซื้อขายไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน ซึ่งเป็นเสมือนย่างก้าวที่สำคัญของการพัฒนาพลังงานหมุนเวียนของประเทศไทยให้มีความก้าวหน้ายิ่งขึ้น

**ความสำคัญของการส่งเสริมพลังงานหมุนเวียน**  
นโยบายการส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนนับว่าเป็นประโยชน์ต่อการผลิตไฟฟ้าของประเทศหลายประการ เพราะนอกจากจะเป็นการกระจายเชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้าลดการนำเข้าพลังงานไฟฟ้าจากต่างประเทศ ลดการพึ่งพาภาคอุตสาหกรรมในการผลิตไฟฟ้า ยังถือเป็น

การใช้ศักยภาพพลังงานของประเทศที่มีอยู่ให้ได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้การใช้พลังงานหมุนเวียนยังมีส่วนช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้อีกด้วย ซึ่งจะเห็นได้ในแผนพัฒนาพลังงานไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ. 2553-2573 (PDP 2010) ที่เป็น "Green PDP" ฉบับแรกของประเทศไทย ซึ่งมีเป้าหมายที่จะผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนทั้งสิ้น 5,347.5 เมกะวัตต์ภายในปี 2573 หรือคิดเป็นสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของการผลิตไฟฟ้าทั้งหมดของประเทศ

**ปัญหาของการสนับสนุนพลังงานหมุนเวียนโดยใช้ Adder**  
แม้จะมีการกำหนดปริมาณรับซื้อไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนโดยใช้กรอบแผนพัฒนาพลังงานทดแทน 15 ปี ของกระทรวงพลังงาน แต่ก็ยังมีผู้ที่ยื่นขอรับการสนับสนุนพลังงานหมุนเวียนเข้ามาเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะ 1. พลังงานแสงอาทิตย์ ที่มีการยื่นขอรับการสนับสนุนเข้ามาถึง 2,970.2 เมกะวัตต์ ซึ่งสูงกว่าเป้าหมายในแผนพลังงานทดแทน 15 ปี ถึง 2,470.02 เมกะวัตต์ 2. พลังงานลม มีผู้ยื่นเสนอขอรับการสนับสนุน 1,349.99 เมกะวัตต์ ซึ่งสูงกว่าเป้าหมาย จำนวน 549.90 เมกะวัตต์ และเมื่อพิจารณาพลังงานหมุนเวียนทุกชนิดที่มีผู้ยื่นเสนอขอรับการสนับสนุนเข้ามาพบว่าเกินกว่าเป้าหมายในแผนพลังงานทดแทน 15 ปี ไปถึง 2,223.07 เมกะวัตต์ โดยที่การส่งเสริมจากพลังงานลม และชีวมวลยังห่างไกลจากเป้าหมายในแผนฯ 15 ปีอยู่มาก

นอกจากนี้จากการศึกษา ยังพบว่ากรยื่นขอการสนับสนุนการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนเข้ามาในปริมาณที่สูงดังกล่าว ได้ส่งผลกระทบต่อในเรื่องต่างๆ ที่สำคัญได้แก่ 1. ผลกระทบต่อค่าไฟฟ้าผันแปร (F<sub>2</sub>) ที่สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

เมื่อพิจารณาโครงสร้างการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ ที่คาดว่าจะสามารถผลิตไฟฟ้าเข้าสู่ระบบในระหว่างปี 2553 - 2568 ประมาณ 48,411 ล้านหน่วย ถือเป็นร้อยละ 16 ของพลังงานหมุนเวียนทั้งหมด แต่จะต้องใช้เงินสนับสนุนผ่าน กลไกอัตราส่วนเพิ่ม (Adder) ประมาณ 289,932 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 72 ของเงินอุดหนุนทั้งหมดทั้งหมด เนื่องจาก Adder ของพลังงานแสงอาทิตย์สูงกว่าพลังงานหมุนเวียนชนิดอื่นๆ ก่อนหน้านั้น เมื่อเทียบหน่วยไฟฟ้าที่มาจากแสงอาทิตย์และลม ที่ใช้ระบบจำนวนน้อยแต่ต้องใช้เงินสนับสนุนมากกว่าเชื้อเพลิงประเภทอื่นๆ ทำให้การสนับสนุนแสงอาทิตย์ และลมมีความคุ้มค่าต่ำกว่าเชื้อเพลิงชนิดอื่นๆ

[ต่อหน้าแล้ว]

2553 - 2568 จำเป็นต้องให้เงินสนับสนุนผ่านกลไกอัตราส่วนเพิ่มฯ ทั้งสิ้นสูงถึง 400.604 ล้านบาท ซึ่งแน่นอนว่าในอนาคตจะส่งผลกระทบต่อ  $F_1$  อย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งถือเป็นการขัดต่อมติของคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ และไม่เป็นธรรมต่อผู้ใช้ไฟฟ้าโดยรวม



ประเภทของงานแบบเหมาจ่าย	ส่วนเกินราคาปรับขึ้นอัตรา (Adder) บาท/หน่วย
ผลิตจากถ่านหินนำเข้า	6.50
ผลิตจากถ่านหิน (แบบ 50 feed-in)	4.50
ผลิตจากถ่านหิน (แบบ 60 feed-in)	3.50
GC (แบบผลิตพลังงานทดแทน)	2.50
GC (แบบผลิตพลังงาน)	3.50
ผลิตจากพลังงานน้ำ (50-200 กิโลวัตต์)	0.80
ผลิตจากพลังงานน้ำ (ต่ำกว่า 50 กิโลวัตต์)	1.50
ชีวมวล	0.30
ก๊าซชีวภาพ	0.30

**๒ ปัญหาในเชิงเทคนิคต่อความมั่นคงด้านพลังงานของประเทศ**

การพิจารณาตอบรับซื้อไฟฟ้าที่ผ่านเกณฑ์ไม่ได้พิจารณาขีดจำกัดของระบบสายส่งไฟฟ้าและกำลังผลิตสำรองโดยรวมของประเทศ โดยในเรื่องระบบสายส่งไฟฟ้า (Transmission Line) พบว่ายังคงมีปัญหาในเรื่องการนำไฟฟ้าเข้าสู่ระบบเนื่องจากในบางพื้นที่ที่มีศักยภาพในการผลิตพลังงานหมุนเวียนแต่ยังไม่มีย้ายส่งของการไฟฟ้าเข้าถึงทำให้การลงทุนสูง รวมทั้งข้อจำกัดในเรื่องของความแน่นอนในการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนบางประเภทที่ขึ้นอยู่กับสภาพอากาศ ซึ่งบางแห่งเป็นโรงไฟฟ้าขนาดใหญ่จึงจำเป็นต้องมีศูนย์ควบคุม และโรงไฟฟ้าสำรองเพื่อรองรับกรณีไฟฟ้าหายไปจากระบบ

**๓ ราคา Adder ที่ไม่เป็นธรรม**

การกำหนดอัตราส่งเสริมพลังงานหมุนเวียนในระบบ Adder นั้นเป็นรูปแบบการให้เงินสนับสนุนเพิ่มจากค่าไฟฟ้าในแต่ละช่วงเวลา หมายความว่าผู้ประกอบกิจการลงทุนจะได้อัตราส่วนเพิ่มในราคาที่กำหนดบวกจากราคาค่าไฟฟ้าปกติที่ประกอบด้วยค่าไฟฟ้าฐานและค่า  $F_1$  โดยค่าไฟฟ้านั้นมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปีตามค่า  $F_1$  ซึ่งเป็นผลให้ผู้ประกอบการได้กำไรจากการขายไฟฟ้าเพิ่มขึ้นตามไปด้วยและคณะกรรมการรับซื้อพลังงานหมุนเวียนตามมาตรการ Adder ก็ได้รวมอยู่ในการคิดค่า  $F_1$  ที่เพิ่มขึ้นทำให้ภาระของผู้ใช้ไฟฟ้าสูงขึ้น

นอกจากนี้ในปัจจุบันต้นทุนของเทคโนโลยีพลังงานหมุนเวียนโดยเฉพาะแสงอาทิตย์นั้นเป็นต้นทุนที่ลดลงอย่างรวดเร็ว ดังนั้นจึงต้องมีการทบทวนมาตรการส่งเสริมพลังงานหมุนเวียนในรูปแบบ Adder เนื่องจากเกิดความไม่เป็นธรรมต่อผู้ใช้ไฟฟ้าที่ต้องแบกรับต้นทุนการสนับสนุนและทำให้ค่าไฟฟ้าของประชาชนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

จากปัญหาและข้อเท็จจริงดังกล่าวจึงเป็นที่มาของมติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2553 ที่กำหนดให้หยุดการรับซื้อหรือขยายไฟฟ้าจากโครงการพลังงานแสงอาทิตย์รายใหม่ และกำหนดให้โครงการพลังงานแสงอาทิตย์ที่ยื่นคำร้องก่อนวันที่ 28

มิถุนายน 2553 และเป็นโครงการที่มีสัญญาซื้อขายไฟฟ้าหรือได้รับการตอบรับซื้อไฟฟ้าแล้วยังคงได้รับส่วนเพิ่ม 8 บาทต่อหน่วยเท่านั้น ส่วนโครงการที่ยังไม่ได้รับการตอบรับซื้อไฟฟ้าจากการไฟฟ้า ณ วันที่ กพท. มีมติจะได้รับส่วนเพิ่ม 6.50 บาทต่อหน่วย

**ก้าวต่อไปของการส่งเสริมพลังงานหมุนเวียน**

ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน ได้กล่าวถึงแนวทางที่เหมาะสมของการส่งเสริมพลังงานหมุนเวียนว่า จากปัญหาของการส่งเสริมด้วยรูปแบบ Adder ทำให้มีการเสนอให้ทบทวนรูปแบบการส่งเสริมพลังงานหมุนเวียน โดยคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2553 ได้มีมติเห็นชอบหลักการให้ปรับ

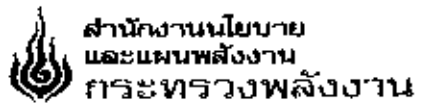
รูปแบบการส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าจากแบบ Adder เป็นแบบ Feed-in Tariff (FIT) ซึ่งเป็นทางเลือกหนึ่งของมาตรการส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน และเป็นอัตราค่าไฟฟ้ารวมต่อหน่วยที่สอดคล้องกับต้นทุนการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนในแต่ละเทคโนโลยี ซึ่งจากการเปรียบเทียบมาตรการทั้ง 2 รูปแบบแล้วจะพบว่ารูปแบบ FIT มีความเป็นธรรมต่อผู้ใช้ไฟฟ้ามากกว่ารูปแบบ Adder

ทั้งนี้มติของ กพท. กำหนดให้มีการตั้งคณะกรรมการชุดใหม่ คือคณะกรรมการบริหารมาตรการส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนโดยมีปลัดกระทรวงพลังงานเป็นประธาน ประกอบไปด้วยผู้แทนจากกระทรวงพลังงาน สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (กกพ.)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) อัยการสูงสุด การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค การไฟฟ้านครหลวง โดยมีสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) เป็นฝ่ายเลขานุการ

โดยคณะกรรมการชุดนี้จะทำหน้าที่ในการบริหารจัดการตามดูแล ประสาน และสนับสนุนการดำเนินการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าพลังงานหมุนเวียน รวมถึงศึกษาอัตราค่าไฟฟ้าแบบ FIT ตามประเภทเชื้อเพลิงและเทคโนโลยี และเสนอ กพท. ถึงความเหมาะสมต่อไปโดยเบื้องต้นได้กำหนดเงินสนับสนุนในค่าไฟฟ้าฐาน และเห็นควรให้คณะกรรมการฯ พิจารณาอัตราสนับสนุนแบบ Feed-in Tariff สำหรับโครงการพลังงานแสงอาทิตย์บนหลังคาบ้านและอาคาร โดยมีการทบทวนรูปแบบและอัตราสนับสนุนทุกปีและจะประกาศรับซื้อเป็นรอบๆ เพื่อสามารถกำหนดปริมาณพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนได้อย่างเหมาะสมตรงกับเป้าหมายการส่งเสริมพลังงานหมุนเวียนของประเทศและไม่กระทบต่อค่าไฟฟ้าของประชาชนจนเกินสมควร

แม้การสนับสนุนให้เกิดการใช้พลังงานหมุนเวียนยังคงเป็นนโยบายสำคัญของกระทรวงพลังงานที่จะผลักดันให้สำเร็จตามเป้าหมาย แต่ในฐานะผู้กำหนดนโยบายพลังงานเราจำเป็นต้องคำนึงถึงผลกระทบรอบด้านที่จะเกิดขึ้น โดยที่ต้องอยู่บนพื้นฐานราคาที่เหมาะสม และไม่ส่งผลกระทบต่อประชาชนผู้ใช้ไฟฟ้าซึ่งการปรับเปลี่ยนรูปแบบการสนับสนุนเพื่อให้มีความเหมาะสมต่อการส่งเสริมการลงทุนของภาคเอกชน และในขณะเดียวกันก็ไม่เกิดผลกระทบต่อค่าไฟฟ้าของประชาชนในอนาคตมากเกินไปด้วย



สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน  
กระทรวงพลังงาน